

USAID | BULGARIA
FROM THE AMERICAN PEOPLE

БЪЛГАРСКИ АДВОКАТИ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

*София 1000, ул. "Гурко" 49, вх.А, ет.4 ♦ тел./факс. 02/986 66 23; 02/ 980 39 67
e-mail: hrlawyer@blhr.org ♦ web site: www.blhr.org*

Проект “ Мониторинг и сравнително – правен анализ на частното съдебно изпълнение”

Анализ на мнението на практикуващи адвокати и частни съдебни изпълнители по проблемите в организацията и мненията за ефективността и необходимостта от на частното съдебното изпълнение, както и сравнение с държавното съдебно изпълнение, въз основа на разпространена анкета.

Стартиралото в края на миналата година частно съдебно изпълнение е нов за правото ни институт. Целта на настоящото проучване е сравнението на резултатите от проекта с мнението на практикуващи юристи – адвокати и частни съдебни изпълнители за този нов институт. Резултатите от анкетата са групирани и обобщени в настоящия анализ, като считаме това за ценно допълнение към общите изводи по проекта.

Настоящият анализ се основава на личната практика на петдесет адвокати, участвали в анкетата към проекта и съгласили се да споделят по-често срещаните проблеми, както и двайсет и пет честни съдебни изпълнители, чието мнение бе събрано с любезното съдействие на камарата на частните съдебни изпълнители.

Авторите на проекта “ Мониторинг и сравнително – правен анализ на частното съдебно изпълнение” благодарят на всички участници в анкетата за споделеното мнение.

Анализирането на събраната информация е събрана в отделни теми, като е обобщено мнението и на двете анкетирани групи. Анкетирането е извършено веднъж в началото на проекта и още веднъж в края на проекта, с цел да се установи наличието на динамични параметри през изтеклия период.

Гледна точка по отношение условията на дейност

И според двете гледни точки (адвокати и частни съдебни изпълнители) изпълнителния процес преди наличието на ЧСИ е бил бавен, тромав и

USAID | **BULGARIA**
FROM THE AMERICAN PEOPLE

БЪЛГАРСКИ АДВОКАТИ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

*София 1000, ул. "Гурко" 49, вх.А, ет.4 ♦ тел./факс. 02/986 66 23; 02/ 980 39 67
e-mail: hrlawyer@blhr.org ♦ web site: www.blhr.org*

неефективен. Инициативата при държавното изпълнение е изцяло предоставена на взыскателя.

Съществували са огромни трудности по призоваването на длъжника, както и по установяването на имущество, върху което да се предприеме изпълнение. Взыскателят е принуден постоянно да сочи алтернативни способности за изпълнение, както и непрекъснато да иска удостоверения, с които да обикаля данучни служби, КАТ, Банки, служби по вписванията и пр., с надеждата да открие данни за имущество на длъжника.

Проблеми се сочат и във връзка с организацията на сградите и помощния персонал в държавното изпълнение. И двете анкетирани групи сочат тази организация за проблемна. До реформата, според адвокатите кратките приемни часове на ДСИ и огромните опашки в деловодствата (по – големи от останалите съдебни администрации), създават големи затруднения по справките по делата и комуникирането с ДСИ. При кратките приемни часове на ДСИ отново се чака на опашки. Допълнително затруднение е и неудобните и малки помещения, в които работят по няколко ДСИ. Наличието на трима ДСИ в стая и посетител при всеки от тях, често създава напрегната и конфликтна работна атмосфера. Сочат се и липсата на мотивация при работата на ДСИ, които за разлика от съдебната система не са магистрата и нямат съответните привилегии.

След реформата, в ДСИ не се забелязва никаква промяна. Условието на работа с ДСИ и останалите установени проблеми са все така налице.

При ЧСИ, от самия частен профил на дейността условията на работа, за адвокатите се подобряват значително. ЧСИ разполага с удобна кантора, при него се влиза с уговорена среща, удобна и за двете страни, служителите са отзивчиви и оперативни, поради простия факт че работят с "клиент". Голяма част от работата се извършва по телефон, факс или имейл, което допълнително облекчава работата и на двете страни.

Според ЧСИ преди реформата, лошите работни условия и липсата на достатъчен персонал, както и каквито и да е електронни помощни устройства силно е затруднявала работата по делата. След реформата, всеки ЧСИ разполага освен с удобно помещение и с избран персонал по собствен избор, включително и в толкова голям състав, който е нужен за ефективното извършване на дейността. Сочат се като голям плюс създадената със закона възможност за помощник съдебни изпълнители, които поемат голяма част от действията, извършвани от ЧСИ извън кантората и съответно спестяващи много време, което може да се насочи в работа по самите изпълнителни дела. Наличието на собствени призовкари също значително облекчава дейността на ЧСИ.

USAID | **BULGARIA**
FROM THE AMERICAN PEOPLE

БЪЛГАРСКИ АДВОКАТИ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

*София 1000, ул. "Гурко" 49, вх.А, ет.4 ♦ тел./факс. 02/986 66 23; 02/ 980 39 67
e-mail: hrlawyer@blhr.org ♦ web site: www.blhr.org*

Гледна точка по отношение самата дейност

От една страна естеството на дейността като частна мотивира значително съдебните изпълнители да действат значително по оперативно, тъй като размерът на приходите им зависи пряко от ефективността им. Самите ЧСИ не крият, че финансовата страна значително мотивира ефективната им работа. Същата причина се сочи и като изключваща корупционните практики, характерни за целия публичен сектор. Тези причини рефлектират и към значително по – висока активност в комбинирането на инструментариума от средства за изпълнение, с които частния изпълнител е управомощен. В разглеждания случай, за вискателя е достатъчно да заплати първоначалните такси и да остави в ръцете на частния изпълнител движението на делото. Наличието на собствени помощници, призовкари и деловодители също значително не само улеснява, но и ускорява процеса на изпълнение.

Разнообразните правомощия, включително за цялостно проучване имущественото състояние на длъжника, както и кореспонденцията между частния изпълнител и различни административни служба, разполагащи с информация за имущественото състояние на длъжника, създава условия за проверка и насочване на съдебното изпълнение към най – надеждния, при всеки конкретен случай, способ за изпълнение и води до скоростно приключване на изпълнителните дела. В тази връзка статистическите данни за ЧСИ и ДСИ подкрепят напълно това мнение. За адвокатите наличието на ЧСИ неимоверно облекчава работата им по делата, което рефлектира и към клиентите им.

Като цяло, повече от адвокатите се консолидират около мнението да не образуват дела пред ДСИ.

Гледна точка по отношение на нормативната уредба

По отношение на недостатъците в нормативната уредба, и двете груби анкетирани се спират предимно на твърде остарялата е не добре обмислена уредба на съдебното изпълнение в ГПК, защитаваща прекомерно длъжниците по изпълнението.

Като по – сериозни проблеми се очертава на първо място призовката за доброволно изпълнение, която обикновено води до едно – предупреждаване на длъжника и укриване на имуществото му. Като проблематично е посочено изпълнението срещу моторни превозни средства, които трябва да бъдат

БЪЛГАРСКИ АДВОКАТИ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

*София 1000, ул. "Гурко" 49, вх.А, ет.4 ♦ тел./факс. 02/986 66 23; 02/ 980 39 67
e-mail: hrlawyer@blhr.org ♦ web site: www.blhr.org*

фактически открити за да се опишат, както и невъзможността да се осуети антидатираната им продажба. На последно място се сочи безкрайната възможност за обжалване действията на съдебния изпълнител, което често прави почти невъзможна публичната продажба на недвижим имот.

Частните съдебни изпълнители допълнително сочат като сериозен проблем неравноправното положение, в което са поставени спрямо колегите си от ДСИ с оглед на начисляването на ДДС, което оскъпява тяхната услуга с 20 процента. Изказват се и притеснения по – отношение на личната неприкосновеност на ЧСИ, с оглед конфликтите ситуации, в които често попада.

Гледна точка при втората част от анкетата

При анкетирането към момента на приключването на проекта не се забелязва различна гледна точка в изводите на анкетираните. Докато при ДСИ не се забелязва определена промяна, ЧСИ започва да действа все по ефективно. Сочените причини са две.

При стартирането на дейността си ЧСИ е започнал с ограничен персонал, тъй като не е бил наясно каква ще бъде натовареността му. Към момента при лавинообразното увеличение на делата при ЧСИ, работещите в канторите на ЧСИ се увеличават така, че да могат да поемат съответното количество дела при условия на ефективност.

От друга страна е приключило нормалното при стартиране на нова дейност окомплектоване на офиси, архиви, обучение на персонал и всичко друго, характерно за започване на нова дейност с нови служители. Съответно вече дейността на ЧСИ по организиране на условията си на работа е приключила и всеки е намерил необходимия модус за ефективна дейност.

Изводите от направените анкети затвърждават мнението на авторите на проекта за пълна подкрепа в частното съдебно изпълнение от адвокатската гилдия и безспорната мотивировка на самите ЧСИ за бърза и ефективна дейност с оглед частния характер на работата им. Взетите мнения, които категорично потвърждават изводите и на останалите анализи, сочат за изключително добър старт на този нов за правото ни институт, което ни кара да мислим, че след още няколко години ЧСИ ще е дотолково навлязло и утвърдено, че без всякакво съмнение ще измести ДСИ и ще се наложи като единствен институт в материята

USAID | **BULGARIA**
FROM THE AMERICAN PEOPLE

БЪЛГАРСКИ АДВОКАТИ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

*София 1000, ул. "Гурко" 49, вх.А, ет.4 ♦ тел./факс. 02/986 66 23; 02/ 980 39 67
e-mail: hrlawyer@blhr.org ♦ web site: www.blhr.org*

Работна група :

адвокат Георгица Петкова

адвокат Динко Кънчев

адвокат Илия Павлов

адвокат Николай Руневски (докладчик)

адвокат София Разбойникова